

Fremsat den 28. februar 2023 af Leif Lahn Jensen (S), Lars Christian Lilleholt (V), Henrik Frandsen (M), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Peter Skaarup (DD), Ole Birk Olesen (LA), Mai Mercado (KF), Peder Hvelplund (EL), Martin Lidegaard (RV), Peter Kofod (DF), Helene Liliendahl Brydenscholt (ALT), Peter Seier Christensen (NB) og Aaja Chemnitz (IA)

Forslag til folketingsbeslutning

om, at pensionen skal stige, når lønningerne stiger (borgerforslag)

I dag venter pensionister 2 år på at få reguleret pensionen, når lønningerne stiger. Ventetiden kan mærkes, ikke mindst når der er inflation og priserne stiger. Finansministeriets egne tal viser, at pensionisterne således halter 5,7 pct. bagefter i købekraft.

Vi foreslår, at pensionen i stedet reguleres i takt med den forventede lønudvikling fra og med den 1. januar 2024, og at pensionisterne efterreguleres med efterslæbet fra 2020 til 2023.

Samtidig skal der ryddes op i de komplicerede regler, så pensionssystemet er til at forstå for almindelige mennesker. Gamle regler og politiske aftaler, som ingen kan huske, har betydning for, hvor meget pensionen stiger. Hvem husker skatteaftalen fra 2012? Og hvem forstår lov om satsreguleringsprocent, og hvordan det betyder, at pensionerne holdes nede?

Svaret er, at det er der ingen der husker eller forstår. Derfor bør det erstattes af et nyt system, hvor regulering af pensionen følger den aktuelle lønudvikling og gamle, uforståelige regler skrottes. Vi foreslår konkret, at Folketinget forholder sig til følgende forslag:

Fra den 1. januar 2024 skal pensionsydelse og fradragsbeløb omfattet af lov om sociale pensioner reguleres i takt med den forventede lønudvikling for det kommende finansår. I dag reguleres ydelser og fradragsbeløb på baggrund af lønudviklingen 2 år før det pågældende finansår, hvilket i en periode med høj inflation og stigende lønudvikling giver pensionisterne et betydeligt efterslæb og tab af købekraft. Den manglende regulering fra 2020 til 2023 efterreguleres i pensionsydelse og fradragsbeløb i 2023.

Bemærkninger til forslaget

I en periode med høj inflation, hvor lønudviklingen er stigende, vil ydelser efter lov om social pension have et betydeligt efterslæb. Det indebærer, at tabet af købekraft vil være særlig mærkbart for de grupper, der er omfattet af loven om sociale pensioner.

I »Økonomisk Redegørelse« fra august 2022 fra Finansministeriet vurderes tabet af købekraften for disse grupper til at være på 5,7 pct. Og både i 2022 og 2023 ligger reguleringen af pensionsydelse væsentligt under den aktuelle lønudvikling.

I 2019 vedtog et bredt flertal i Folketinget, at ydelser for folkepensionister fra 2020 skulle reguleres i takt med lønudviklingen. Flere forhold har imidlertid medført, at reguleringen ikke har fulgt lønudviklingen.

For det første er det politisk bestemt, at ydelser og fradragbeløb fortsat skal reguleres efter lov om satsregulering – altså med lønudviklingen 2 år før det efterfølgende finansår. Og for det andet blev den afdæmpede udvikling, som følge af skatteaftalen fra 2012, opretholdt.

En yderligere bevæggrund for at få indført et nyt reguleringssystem er, at det nuværende regelsæt er kompliceret og helt uoverskueligt for den enkelte pensionsmodtager.

For en folkepensionist gælder det i dag, at reguleringsprocenten sker på baggrund af lov om satsreguleringsprocent, hvor der hvert år i august reguleres forud for det efterfølgende finansår i form af satsreguleringsprocent, tilpasningsprocent i forhold til lønudviklingen 2 år før og satstilpasningsprocenten.

I lov om social pension er der derudover fastlagt en mindre regulering fra 2016 til og med 2023 som følge af skatteaftalen, og dertil er der knyttet et særligt kompensationsbeløb for personer, der har ret til både grundbeløb og pensionstillæg.

Det siger sig selv, at et sådant reguleringssystem er unødigt kompliceret og helt uforståeligt for den enkelte borger. Derfor kan og bør det erstattes af et nyt system.

Forslaget indebærer, at reguleringen fremover for det efterfølgende finansår sker på baggrund af den forventede lønudvikling. Det beslutes af finansministeren i forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget for det pågældende finansår på baggrund af en indstilling fra et særligt løn- og pensionsnævn udpeget af regeringen med sagkyndige medlemmer.

Der vil med forslaget blive besluttet en regulering på baggrund af et skøn. Og der kan derfor også ske en regulering, som ikke er i overensstemmelse med den faktisk forekomne lønudvikling. Det vil i så fald medføre, at der skal ske en efterregulering i de kommende reguleringer.

Derfor respekterer forslaget fuldt ud det princip, at de offentlige pensioner fremover skal følge lønudviklingen og dermed også bliver reguleret i takt med den almindelige samfundsøkonomiske udvikling.

Med forslaget tilsigtes alene, at reguleringen følger den aktuelle lønudvikling. Det vil ikke mindst i en periode med inflation og stigende lønudvikling sikre pensionisterne i forhold til udsigt til særligt tab af købekraft i forhold til lønmodtagerne.

I forbindelse med forslagets implementering vil der i 2023 skulle gennemføres en samlet opgørelse i forhold til perioden fra 2020 til 2023, og derved sikres det, at pensionerne kommer i takt med den stedfundne lønudvikling.

Der vil særskilt skulle tages stilling til, om de grupper af pensionister, som ikke har fået gavn af de såkaldte kompensationsbeløb for pensionstillæg i lov om social pension, skal have en særskilt efterregulering og kompensation.

Om fremsættelsen i Folketinget

Forslagsstillerne i Folketinget bemærker, at der er tale om et borgerforslag, som inden for den fastsatte frist har opnået det antal støttetilkendegivelser fra borgere, som kræves for at få forslaget fremsat og behandlet som beslutningsforslag i Folketinget.

Borgerforslaget er oprindeligt indgivet af Mette Pia Kindberg, som hovedstiller med Ejvind Johan Demuth Heinecke, Guldborgsund, Gorm Christiansen, Rødovre, Kjeld Richter-Mikkelsen, Aalborg, og Ole Rønnelund, Hillerød, som medstillere.

Fremsættelsen er alene udtryk for, at forslagsstillerne på vegne af de partier, som støtter borgerforslagsordningen, påtager sig at opfylde en nødvendig betingelse for, at borgerforslaget kan blive behandlet i Folketinget i overensstemmelse med intentionerne bag ordningen.

Fremsættelsen kan således ikke tages som udtryk for, at forslagsstillerne nødvendigvis støtter forslagets indhold.

Skriftlig fremsættelse

Leif Lahn Jensen (S), Lars Christian Lilleholt (V), Henrik Frandsen (M), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Peter Skaarup (DD), Ole Birk Olesen (LA), Mai Mercado (KF), Peder Hvelplund (EL), Martin Lidegaard (RV), Peter Kofod (DF), Helene Liliendahl Brydensholt (ALT), Peter Seier Christensen (NB) og Aaja Chemnitz (IA):

Vi tillader os herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om, at pensionen skal stige, når lønningerne stiger (borgerforslag).

(Beslutningsforslag nr. B 40)

Der er tale om et borgerforslag, som inden for den fastsatte frist har opnået det antal støttetilkendegivelser fra borgere, som kræves for at få forslaget fremsat og behandlet som beslutningsforslag i Folketinget.

Fremsættelsen er alene udtryk for, at forslagsstillerne på vegne af de partier, som støtter borgerforslagsordningen, påtager sig at opfylde en nødvendig betingelse for, at borgerforslaget kan blive behandlet i Folketinget i overensstemmelse med intentionerne bag ordningen for borgerforslag.

Fremsættelsen kan således ikke tages som udtryk for, at forslagsstillerne nødvendigvis støtter forslagets indhold.